



ÚJ MAGYARORSZÁG



Hírlevél

2012. június

Bakonyalja-Kisalföld kapuja Vidékfejlesztési Egyesület

Munkaszervezetünk hírei

Hírlevelünk májusi számának megjelenése óta két fontos esemény történt egyesületünk életében: május 24-én közgyűlést rendeztünk, június 13-án az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program támogatásával, nyertes LEADER rendezvény pályázatunk keretében egész napos szakmai rendezvényt tartottunk a Bakonyalja- Kisalföld kapuja összetartásáért.

Több támogatott LEADER rendezvényt már eredményesen megszerveztünk Kedvezményezettjeink, ahol munkaszerveztünk munkatársai is kötelező helyszíni szemléket tartottak, ezek tapasztalatait alább foglaljuk össze.

Az Irányító Hatóság tájékoztatása szerint az ÚMVP III. tengelyének idén akciócsoportunk által meghirdetett két jogcíme, a Falumegújítás és –fejlesztés, valamint A vidéki örökség megőrzése szeptember 1. és 30. között lesz benyújtható papír alapon munkaszervezetünkhöz. A pályázati kiírások miniszteri rendelet formájában való megjelentetése a megnyitás előtt legalább 30 nappal várható.

A két pályázati felhívással kapcsolatban munkaszervezetünk ismert elérhetőségein előzetesen, írásban várjuk a potenciális pályázók várható fejlesztési- és forrásigényeit a maximális pályázati támogatások meghatározása céljából.

A LEADER pályázati célterületek újbóli megnyitása eddigi ismereteink szerint 2012. decemberében lesz. A pályázati célterületek kiírásához, pontosításához megkezdtük a fejlesztési elképzelések összegyűjtését. Kérjük, hogy ezeket az akciócsoportunk honlapján (www.bakonyalja-kisalfold-kapuja.hu), a Pályázati felhívások menüpontban található projektgyűjtő adatlap kitöltésével juttassák el hozzánk.

I. 2012. MÁJUS 24-I KÖZGYŰLÉS, KISBÉR

A szerény részvétel miatt 9.15 perckor megismételt közgyűlésen Sógorka Miklós elnök köszöntötte a megjelenteket.

Az **1. napirendi pont** keretében Mecseki Melinda munkaszervezet vezető beszámolt a legutóbbi közgyűlés óta történt eseményekről. A beszámolót a tagok egyhangúlag, határozathozatal nélkül fogadták el.

A **következő napirendet** Sógorka Miklós elnök ismertette, miszerint 2011. júniusában megjelent az 54/2011. (VI. 10.) VM rendelet a LEADER Helyi Akciócsoportok (LEADER HACS) működéséről. E jogszabály 4. §-a szerint:

„A LEADER HACS minden év május hónapjában köteles az előző naptári évre vonatkozó éves beszámolót terjeszteni tagsága elé, amelynek elfogadásáról a köz-

A TARTALOMBÓL:

- Munkaszervezetünk hírei
1-4.
- Hamarosan indulhat 2012. évi Tanyafejlesztési Program
4.
- Biztos jogszabályi háttér a szakmaközi szervezetek kialakításához
5.
- Sikeresen zárult a TeSzedd! akció
5.
- Szöveges keresési lehetőség az ÉNGY-ben
6.
- Közösségi alapú helyi fejlesztések 2014-től
6.
- Egyhangúlag fogadták el a gén-törvény módosítását
7.
- Új élelmiszerbiztonsági követelmények a helyi piacokon
7.
- A Darányi Ignác Terv fő intézkedési területei
8.
- A bakonyszombathelyi Falumegújítási Díj
9.
- Bemutakoznak tagszervezeteink:
- Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft.
11-12.

gyűlés dönt. A beszámolóknak tartalmaznia kell a LEADER HACS eredményeit, tételes elszámolást a bevételekről és a kiadásokról, a támogatási céllal benyújtott projekttervezetek, pályázatok számáról, tartalmáról és támogatási igényéről, a támogatási kötelezettségvállalásban részesült projektekről, a projektek megvalósulásáról és a támogatások elszámolásáról, valamint a működtetési kötelezettséggel rendelkező projektek működéséről. A beszámolót és a beszámoló elfogadásáról készült hitelesített jegyzőkönyvet a LEADER HACS elektronikus úton megküldi az IH részére.”

Az Elnök úr az előzetesen írásban kiküldötteknek megfelelően beszámolt az akciócsoport eddigi tevékenységéről, eredményeiről, a pályázati körönként beérkezett, támogatott pályázatok számáról, a megítélt támogatások összegéről és a megvalósított fejlesztések becsült összegéről.

Elmondta, hogy az egyesületi tagok száma 64 szervezet, ill. személy, a 2008. óta összegyűjtött projektötletek száma megközelíti a 250-et. A 4 fős munkaszervezet egy központi kisbéri irodában végzi tevékenységét.

Az ÚMVP III-IV. tengelyének jogcímeire benyújtott pályázatok összesítése:

Pályázati kör	Beérkezett pályázatok (db)	Támogatott pályázatok (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Megvalósított fejlesztés* (becsült, Ft)
III. tengely 1. kör	30	22	450 107 022,-	391 277 089,-
III. tengely 2. kör	16	15	163 434 173,-	106 239 892,-
IV. tengely, LEADER 1. kör	6	5	32 301 377,-	10 667 777,-
IV. tengely, LEADER 2. kör	52	37	191 891 633,-	-
Összesen:	104	79	837 734 205,-	508 184 758,-*

*a többi még a megvalósítási határidőn belül, részben kivitelezés alatt

Összesen 55 db lakossági fórumot tartottunk különböző témákban (pályázatokkal-, kifizetési kérelmekkel kapcsolatos tájékoztatók, értékleltár, közösségfejlesztés, közös programok, rendezvények).

A 2011. évi munkát az alábbiakban foglalta össze:

A tavasz folyamán felülvizsgáltuk a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiát, ill. ennek keretében új LEADER pályázati célterületeket dolgoztunk ki. Nyáron a központilag meghirdetett III. tengelyes jogcímeikkel (Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése – 33/2011. (IV. 28.) VM rendelet; Turisztikai tevékenység ösztönzése – 44/2011. (V. 26.) VM rendelet) kapcsolatban végeztünk tájékoztató, projektgeneráló és tanácsadó tevékenységet. Az utolsó negyedévben került megnyitásra az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program IV. tengelyének (LEADER program) 10 db pályázati célterülete a 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet alapján, ezzel kapcsolatosan látott el az egyesület munkaszervezete előzetesen LEADER projekt adatlap gyűjtési és feldolgozási-, a benyújtási időszakban tájékoztatói és szaktanácsadási-, majd az elektronikus úton beérkezett pályázatokkal kapcsolatosan kérelem feldolgozási és kezelési feladatokat.

A kötelező és delegált feladatok mellett sok, a közösség érdekében vállalt programot is szervez a Bakonyalja-Kisalföld kapuja Vidékfejlesztési Egyesület, amelyek a vidék-, a közösség- és a helyi gazdaság fejlesztését, a térség-marketing erősítését célozzák:

- Tájékoztatói, projektgenerálási, tanácsadási tevékenységünk keretében számos vidékfejlesztési szereplőt ismertettünk meg nonprofit módon az ÚMVP-mal, vmint más uniós és hazai pályázati forrásokkal, sok projektötlet kidolgozását, megvalósítását segítjük.
- Projekt-, pályázatmenedzsment képzések tartása a két kistérség civil szervezetei részére térítésmentes részvétellel.
- A működési területünket lefedő civil információs pont működtetése, a meglévő szolgáltatások bővítése, kapcsolatépítés több kistérségi hatókörű civil információs ponttal, együttműködések kialakítása, hálózatfejlesztés.
- Részvétel más civil szervezetek által kezdeményezett hasonló jellegű célkitűzéseket megfogalmazó projektekben.
- Kapcsolatépítés és elmélyítés a meglévő határon túli partnerszervezetekkel tanulmányutak, képzések, workshopok szervezésével. Közös projektek kidolgozása.
- A térségi szintű civileket erősítő, működőképességüket biztosabbá tevő projektek megvalósítása.
- A vidék fejlesztését célzó más, a LEADER program szempontjából kiegészítő forrásnak számító EU-s pályázatok működési területünk szintjén való elkészítésének, megvalósításának segítése.

- Részvétel kutatásokban, tanulmányok, elemzések készítésében, és ezek szervezése.
- Közösségi megjelenés szervezése, a térség- és településmarketing erősítése, részvétel kiállításokon, vásárokon.
- Szakmai- és turisztikai értékleltárak elkészítése egyesületünk működési területén „A Bakonyalja- Kisalföld kapuja értékleltárai” címmel.
- A TÁMOP keretében megvalósítandó a „Az önkéntesség fejlesztése a Kisbéri kistérségben” c. projekt célja a Kisbéri kistérség szociális ellátási-, nevelési-oktatási kapacitása növelése és minőségének javítása. A projekt fő tevékenységei: az önkéntes program megvalósítása a kistérségi alapellátási központ- és az iskolák oktató-nevelő munkájának segítségével; önkéntes pont működtetése Kisbéren.

A 2011. évi bevételeket és a kiadásokat a következők szerint ismertette:

2011-ben az egyesület adományt és támogatást magánszemélytől, egyéni vállalkozótól, jogi személyiségű gazdasági társaságtól és jogi személyiség nélküli gazdasági társaságtól nem kapott.

A szervezet 126 000,- Ft 1% SZJA adományban részesült.

Közhasznú tevékenységből származó bevétele 27 420 000,- Ft volt:

- 25 781 000,- Ft – központi költségvetéstől kapott támogatás (a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által folyósított működési támogatás)

- 506 000,- Ft – Nemzeti Civil Alapprogram működési támogatása

- 996 000,- Ft- – 2011. évi egyesületi tagdíjak

- 137 000,- Ft egyéb bevétel

Tartós adományozásra szerződéskötés nem született.

A közhasznú tevékenység ráfordításait a személyi, tárgyi és dologi kiadások tették ki összesen 26 700 000,- forint értékben.

A tárgyévi közhasznú eredmény 720 000,- forint volt.

Végül felhívta a figyelmet a pályázók felelősségére, a fel nem használt források csak akkor jutnak vissza a közösséghez, ha arról a kedvezményezett előzetesen írásban lemond.

A tagok egyhangúlag elfogadták a 2011. évi beszámolót.

A **3. napirendi pontban** az Elnök úr ismertette az előzőleg a tagok számára megküldött 2011. évi közhasznúsági jelentést, amit a tagság egyhangúlag elfogadott. (A közhasznúsági jelentés egyesületünk honlapján, az Egyesületünk/Közhasznúsági jelentések menüpontban olvasható.)

A **4. napirendi pont** keretében Sógorka Miklós ismertette az egyesület éves tagdíjának eddigi mértékét, majd az előterjesztésnek megfelelően javaslatot tett annak növelésére. Javaslatát a tagok egyhangúlag elfogadták. E szerint a 2012. évi egyesületi tagdíjat mértéke 7 500,- Ft, ami a települési önkormányzatok esetében 24,- Ft/lakos mértékkel egészül ki. (A települési önkormányzatoknál figyelembe vett lakosság szám a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett 2011.01.01-i lakónépesség)

Az **5. napirendi pontban** a tagság egyhangúlag elfogadta a munkaszervet főállású munkavállalói részére 2012-ben adott kedvezményes adózású természetbeni juttatásokról szóló Cafeteria Szabályzatot.

Az **utolsó napirend** keretében a közgyűlés a 2012. évi elnöki tiszteletdíjat havi 50 000,- Ft-ban, az elnökségi tagok tiszteletdíját 30 000,- Ft-ban állapította meg.

További kérdés, vélemény nem hangzott el, ezért az Elnök úr megköszönve a jelenlévők figyelmét 10.05-kor bezárta a közgyűlést.

II. EGÉSZ NAPOS SZAKMAI RENDEZVÉNY A BAKONYALJA-KISALFÖLD KAPUJA ÖSSZETARTÁSÁÉRT – 2012. JÚNIUS 13., KISBÉR

A délelőtt folyamán egyesületünk elnöke megnyitója után, munkaszervezetünk előadóit (Mecseki Melinda, Bauer Zsolt) követően kedvezményezettjeink mutatták be megvalósult, megvalósulás alatt lévő és tervezett fejlesztéseiket.

A Bakony Étteremben elköltött ebédet követően a nyertes pályázatok megvalósításának gyakorlati tudnivalóit (helyszíni ellenőrzés, kifizetési kérelem benyújtása) és eddigi tapasztalatait ismertették a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Veszprém Megyei Kirendeltségének osztályvezetői, Umenhoffer Ferencné és Gerstmayer Teréz.

A szakmai nap folyamán elhangzott előadások egyesületünk honlapjáról, a Hírek menüpontból letölthetőek.

III. A LEADER RENDEZVÉNYEK HELYSZÍNI ELLENŐRZÉSÉNEK TAPASZTALATAI:

Munkaszervezetünk helyszíni ellenőrei kötelesek minden egyes nyertes LEADER rendezvényt leellenőrizni, melyről jegyzőkönyvet készítenek.

A 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet alapján, 2011. őszén a LEADER rendezvény célterületre eredményes pályázatot benyújtott Kedvezményezetteknek jelentési kötelezettségnek is eleget kell tenniük az előző jogszabály 12. §-a alapján:

1. A rendezvény témáját, helyszínét és időpontját e-mail formájában el kell juttatni a Bakonyalja-Kisalföld kapuja Vidékfejlesztési Egyesületnek melyet akciócsoportunk honlapján is meg kell jelenítenünk legkésőbb a rendezvény időpontját megelőző 30. napig. (A rendezvény helyszínének, időpontjának esetleges változását ekkor kell jelezni.)

2. A meghívót és a meghirdetés előző pontban meghatározott dokumentációját a rendezvény időpontját megelőzően legkésőbb 30 nappal az MVH kirendeltségének (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Veszprém Megyei Kirendeltsége – 8002 Veszprém, Pf.: 791.), valamint egyesületünknek postai úton (2870 Kisbér, P.: 68.) is meg kell küldeni.

3. A rendezvény esetében is fel kell tüntetni a kötelező arculati elemeket, azaz az ÚMVP Arculati útmutatónak megfelelő projektábrát – miről bővebben akciócsoportunk honlapján, az ÚMVP dokumentumai menüpontban olvashatnak – kell kihelyezni. Az MVH tájékoztatása szerint a kötelező arculati elem lehet projekt tábla, lehet egy molinón a rendezvény helyszínén, lehet matricán a helyszín jól látható pontján, ill. szerepelhet a meghívó plakátokon jól látható módon.

4. A rendezvény megtartását követően is van még egy fontos kötelezettség: az ügyfél a rendezvény megtartásáról köteles a rendezvény lezárását követően 10 napon belül írásbeli emlékeztetőt készíteni és azt megküldeni egyesületünknek, valamint a kifizetési kérelemmel együtt benyújtani az illetékes MVH kirendeltségnek. Az emlékeztető tartalmazza a rendezvény helyszínét, időpontját; a célcsoport megjelölését; a rendezvény céljának és eredményének rövid bemutatását; legalább 10 darab, a rendezvény főbb programjait és a rendezvényen elhelyezett arculati elemeket bemutató dátumozott fotót, valamint az illetékes LEADER HACS-nak a rendezvényről való értesítését bizonyító dokumentumot.

Ha valaki valamely jelentési kötelezettségének nem tesz eleget, azt az MVH szankcionálja:

Az előzetes jelentés elmaradásakor a jóváhagyott támogatás mértékét 5%-kal csökkentik, a hiányzó beszámoló a kifizetési kérelem elutasítását vonja maga után!!!

Hamarosan indulhat 2012. évi Tanyafejlesztési Program

Elfogadta a kormány a 2012. évi Tanyafejlesztési Program fejezeti kezelésű előirányzat 2012. évi felhasználásának szabályairól szóló kormányrendeletet. A Tanyafejlesztési Program a Nemzeti Vidékstratégia egyik kiemelt térségi komplex vidékfejlesztési nemzeti programja.

A kormányrendelet kihirdetését követően a köz-eljövőben jelenik meg a Tanyafejlesztési Program hazai forrásból nyújtott támogatásának felhasználási feltételeit rögzítő vidékfejlesztési miniszteri rendelet is. Ezt követően várhatóan július elsejétől nyílik meg a program keretében a pályázási lehetőség.

A Tanyafejlesztési Program célja a tanyai gazdálkodás megújítása sajátos értékeinek megmentésével, a tanyai életmód hátrányainak csökkentése, valamint a 2011-ben elindított és széles társadalmi népszerűségnek örvendő program folytatása. A tavalyi programhoz képest jelentős változás, hogy a felhasználható keretösszeg megemelkedett 1,5 milliárd forintra, valamint a tervek szerint a tavalyi 206 település helyett idén 240 alföldi település pályázhat.

A 2012. évi Tanyafejlesztési Program keretében olyan térségi, önkormányzati és tanyagazdasági fejlesztések támogathatók, amelyek elősegítik a tanyai gazdálkodás újraélesztését, a tanyai életmód hátrányainak csökkentését, az alföldi tanyás térségek fenntartható, a komplex vidékfejlesztésnek megfelelő fejlődését, a tanyák, valamint a tanyai életmód sajátos értékeinek megőrzését, valamint teljes összhangban vannak a Nemzeti Vidékstratégiában foglaltakkal.

Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium



Biztos jogszabályi háttér a szakmaközi szervezetek kialakításához

A kormány döntött a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről szóló törvény módosításáról, ezért az Országgyűlés hamarosan megtárgyalhatja a jogszabály tervezetét. Az agrárpiaci rendtartásról szóló törvény helyett életbe lépő új jogszabály a mezőgazdaságban működő termelői szervezetek, termelői csoportok, valamint szakmaközi szervezetek működését szabályozza.

A szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről szóló törvény egyik kiemelt célja, hogy biztosítsa a hatékony piacsabályozást az egyes ágazatokban.

Összhangban az Európai Unió Közös Agrárpolitikájával Magyarországon is egyre nagyobb hangsúlyt kap az alulról szerveződő, nyitott tagság elvén működő ágazati önszabályozás. Ezt a célkitűzést a szakmaközi szervezetek valósítják meg. Hazánkban jelenleg mindössze egyetlen szakmaközi szervezet működik a zöldség-gyümölcs ágazatban.

A Vidékfejlesztési Minisztérium célja, hogy a közeljövőben minél több ágazatban jöhessen létre és kezdhesse meg a munkát szakmaközi szervezet. Az új törvényjavaslat ezért hatályon kívül helyezi a már elavult agrárpiaci rendtartásról szóló törvényt, és egyértelműsíti a szakmaközi szervezetek működésének hazai feltételeit.

A szakmaközi szervezetek létrejöttével a kialakuló önszabályozó tevékenység megkönnyítheti az ágazati érdekegyeztetéseket, valamint elősegíti a kormányzat szakmai és jogalkotási munkáját.

Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium

Sikeresen zárult a TeSzedd! akció

Idén is sikeres és eredményes volt a TeSzedd!, a résztvevők több ezer tonna szemetet gyűjtöttek össze június 2-án. Az Összefogás a tiszta Magyarorszáért mozgalom keretében országsszerte felvették az önkéntesek a kesztyűt, hogy szebbé, tisztábbá varázsolják a környezetet. Magyarország legnagyobb hulladékgyűjtési akciója 700 településen, összesen több mint 1 500 helyszínen zajlott.

Az akciót közösen rendezte meg a Vidékfejlesztési Minisztérium, a Belügyminisztérium, az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség és az Országos Polgárőr Szövetség. A rendezvény kiemelt támogatója az MTVA. A TeSzedd!-re ebben az évben is egyéni önkéntesek, vállalatok, önkormányzatok, iskolák és civil szervezetek jelentkeztek. Az összefogás célja idén is a gazdátlan, elhagyott hulladékkupacok eltüntetése volt. A TeSzedd! 2012 országos hulladékgyűjtő akció fővédnöke Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter, szakmai irányítója pedig Illés Zoltán környezetügyért felelős államtitkár volt.

Az akcióra előzetesen mintegy 110 ezren regisztráltak, a gyűjtőpontokon pedig a becslések szerint körülbelül ugyanennyi önkéntes csatlakozott hozzájuk. Pontos adatok még nincsenek arról, hogy a résztvevők hány tonna szeméttől szabadították meg a környezetet, a becslések szerint az önkéntesek kitartó munkájának köszönhetően legalább 3 ezer tonna hulladék gyűlt össze.

A rendezvény anyagi háttérét, a zsákok és kesztyűk beszerzését, az önkéntesek által összegyűjtött hulladék szakszerű begyűjtésének és lerakásának költségét ebben az évben az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség vállalta. A vízügyi igazgatóságok az Országos Polgárőr Szövetség közreműködésével idén 100 ezer pár munkavédelmi kesztyűt és ugyanennyi zsákot osztottak szét országsszerte az önkéntesek között. A zsákokban összegyűjtött szemetet a helyi hulladékgyűjtéssel foglalkozó közszolgáltatók szállították el.

A tapasztalatok azt mutatták, hogy ahol tavaly is szedtek szemetet a TeSzedd! önkéntesei, ott idén kevesebb volt a hulladék. A mozgalom tavaly indult útjára hagyományteremtő céllal, és Magyarország legsikeresebb civil akciója lett.

Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium



Szöveges keresési lehetőség az ÉNGY-ben

Június elején a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal ügyfelei kérése alapján szöveges keresési lehetőséggel egészítette ki az Építési Normagyűjteményt (ÉNGY).

Az Építési Normagyűjtemény minden építést tartalmazó beruházás, pályázat és elszámolás esetében nagyon lényeges segédlet, tartalmazza az egyes építési tételek esetében elszámolható maximális költségeket.

A Hivatal honlapján (www.mvh.gov.hu) elérhető online felületen a „Szöveg” mezőbe beírva a keresett építési tétel megnevezésének egy jellemző részletét, az adatbázisból kilistázásra kerülnek mindazon tételek, amelyekben az adott szövegrészlet megtalálható. Ezután a keresett tételre rákattintva megjelennek a keresett adatok.

Forrás: Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal



Közösségi alapú helyi fejlesztések 2014-től

A közösségi alapú helyi fejlesztések szerepéről és az Európai Unió LEADER programjának jövőjéről szervezett „Quo vadis, LEADER?” címmel nemzetközi konferenciát a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat június 6-án a Vidékfejlesztési Minisztériumban, amelyet már az 2014-től kezdődő hétéves időszakra való felkészülés jegyében tartottak.

V. Németh Zsolt vidékfejlesztési államtitkár nyitóbeszédében kiemelte, hogy az Európai Unió közösség- és vidékfejlesztési programja, a LEADER sorsfordító ponthoz közeledik, a tervek szerint ugyanis a következő uniós tervezési-, ill. költségvetési ciklusban 2014-2020. között sokkal nagyobb hangsúlyt és több eszközt kapna. Az elveket már a tervezésbe is be kell építeni, a magyar fejlesztéspolitikát a változásokhoz kell igazítani. Rámutatott, hogy a helyi kihívásokra az ott lakók bevonásával integrált válaszokat kell adni, ezt pedig az Európai Unió vezetői is felismerték.

Mezőszentgyörgyi Dávid, az MNVH főtitkára és a NAKVI főigazgatója kiemelte, hogy az Intézetben egy külön osztály foglalkozik a tervezési és monitoring feladatokkal, az MNVH pedig többek között projektötlet felhívásával is segíti a tervezést és a LEADER HACS-ok munkáját.

A LEADER megközelítés az Európai Unió egyik legnagyobb sikertörténete, hívta fel rá a figyelmet **Jean-Michel Courades** az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóságának (DG AGRI) képviselőjében. A helyi közösségeket erősítő, számukra döntési jogot biztosító kezdeményezés az Európa 2020 fejlesztési program egyik alapelvét, az inkluzivitást (azaz az érintettek lehető legszélesebb körének bevonását) testesíti meg, és a legjobb utat jelenti a fejlesztési források koordinálására. Az Európai Bizottság (a jelenlegi jogszabály tervezetek értelmében) uniós szinten biztosítaná a helyi közösségek számára a lehetőséget, hogy 2014-től ne csak az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA), hanem több más európai uniós alap forrásait is figyelembe vegyék a helyi fejlesztési stratégia elkészítése és megvalósítása során. Ez azt is jelenti, hogy a helyi közösség fejlesztési igényeit tartalmazó stratégia keretében már nem csak az EMVA, hanem más alapok forrásaira is lehetne a HACS-okon keresztül pályázni. Az egyes tagállamok maguk dönthetik majd el, hogy élnek-e az úgynevezett „multi-funding” lehetőségével. Emellett többek között egységesebb és átláthatóbb szabályok megalkotásával és a működési költségük egy jelentős részének előlegként való megigénylésének engedélyezésével segítenék a HACS-ok működését.

Az új, integrált szemlélet jegyében **Péti Márton**, a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal képviselőjében a gazdaságfejlesztési, míg **Fülöp Attila** a szociális kérdésekre igyekezett rávilágítani. Előbbi szerint a multi-funding főként az Európai Szociális Alap és az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) között működhet, de az ERFA az EMVA-val is párba állítható, míg utóbbi több olyan modellszerű intézkedéseket mutatott be, amelyek látszólag ugyan gazdasági jellegűek (pl. javítóintézeti gazdaság, autista farm), valójában azonban a munka nevelő, terápiás oldalán van a hangsúly.

Az előadások után, délután a résztvevők kerekasztal-beszélgetések során igyekeztek feltérképezni a helyi vidékfejlesztés főbb dimenzióit, kihívásait és a lehetséges válaszokat. A rendezvény jelentette egyben az első lépést egy olyan eszközrendszer és dokumentum összeállításához, amely segíti a helyi közösségeket az új céloknak megfelelő, az új lehetőségek kiaknázását lehetővé tevő helyi fejlesztési stratégiák elkészítésében.

Forrás: NAKVI

Egyhangúlag fogadták el a géntörvény módosítását

Ötpárti egyetértéssel, egyhangúlag fogadta el az Országgyűlés a géntechnológiai tevékenységről szóló törvény, a géntörvény módosítását június 12-én.

A géntörvény módosítása elősegíti a 2006-ban ötpárti egyetértéssel elfogadott országgyűlési határozat céljának teljesítését, a környezeti és egészségügyi biztonság növelését. Az új szabályok biztosítják, hogy az Európai Unióban jelenleg engedélyezett géntechnológiával módosított növényeket (MON810 GM kukorica és Amflora GM burgonya), illetve az Európai Unió által a jövőben esetlegesen engedélyezendő újabb géntechnológiával módosított fajtákat ne lehessen korlátok nélkül bevonni a köztermesztésbe Magyarországon. A törvénymódosítás elsősorban a géntechnológiai tevékenységgel foglalkozókat, és az ezen a területen engedélyezést és ellenőrzést végző hatóságokat érinti. Fokozott védelmet biztosít a hagyományos és az ökológiai gazdálkodásból élőknek is. A törvénymódosítás fontos eleme a természetvédelmi területek és a génbankok kiemelt védelme.

A módosítás elősegíti a gazdálkodók, a helyi közösségek, az önkormányzatok és régiók önrendelkezési jogának és vállalkozási szabadságának hatékonyabb érvényesítését azzal, hogy támogatja a GMO-mentes területek kialakítására irányuló alulról jövő kezdeményezéseket. Kibővülnek az ellenőrző hatóságok intézkedési lehetőségei is, ha Magyarország területére illegális, azaz nem engedélyezett GMO-k kerülnek, vagy a már engedélyezett tevékenységeket nem az előírásoknak megfelelően végzik.

Magyarország, a közép-kelet-európai országok közül elsőként alkotta meg a géntechnológiai tevékenységről szóló törvényét. E törvény és végrehajtási rendeletei – az Európai Unióval joggal összhangban – szabályozzák hazánkban a géntechnológiai tevékenység végzését.

Magyarország számára stratégiai érdek az ország GMO mentességének megőrzése. Figyelembe véve a GMO-k ökológiai, egészségügyi, valamint gazdasági kockázatait, mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy hazánk GMO-mentes állapotát megőrizzük, gondolva a jövő nemzedékekre, a környezet biztonságára, és nem utolsósorban a GMO-mentes státuszunkból fakadó és fokozatosan növekvő piaci versenyelőnyünkre.

Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium

Új élelmiszerbiztonsági követelmények a helyi piacokon

A Vidékfejlesztési Minisztérium a helyi piacok számára könnyebben betartható élelmiszer-biztonsági követelményrendszert határozott meg a június 11-étől hatályos rendeletében. Az enyhítés célja, hogy a vidéki emberek megélhetési lehetőségeit javítsa, és a hazai, hagyományos termékek piaci érvényesülését elősegítse.

A piacok létesítését és az ottani árusítást szabályozó korábbi jogszabályi környezet számos tekintetben túlzott terheket, teljesíthetetlen követelményeket rótt a termékeiket kis mennyiségben előállító termelőkre, ezért a szaktárca könnyebben betartható előírásokat alkotott.

Az Országgyűlés októberben a kereskedelmi törvényben rögzítette a termelői piac fogalmát, ezzel lehetővé tette a helyi piacok egyedi szabályozását. Emellett szükségessé vált a helyi termelői piacokra vonatkozó hazai szabályozás korszerűsítése, és összehangolása az Unióval.

Az 51/2012. (VI. 8.) VM rendelet a helyi termelői piacokon történő árusítás élelmiszer-biztonsági feltételeiről megkönnyíti a kistermelők értékesítési lehetőségeit, a helyi termékek forgalmazását, és elősegíti a lakosság egészséges, biztonságos élelmiszerekkel való ellátását. A helyi piacok jelentős mértékben hozzájárulnak a vidék fejlődéséhez.



Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium

A Darányi Ignác Terv fő intézkedési területei

A 2020-ig szóló Nemzeti Vidékstratégia (NVS) végrehajtásának keretprogramja, a mezőgazdaság és vidékfejlesztés minden területére kiterjedő Darányi Ignác Terv fő intézkedési területeit mutatjuk be hírlevelünk soron következő számaiban. A negyedik intézkedési terület az uniós és hazai társfinanszírozású programok kidolgozása és indítása.

Az NVS végrehajtási kereteit adó Darányi Ignác Terv forrásainak jelentős részét az európai uniós támogatások biztosítják. A 2014-ig, az újabb 7 éves uniós pénzügyi tervezési időszak indulásáig a le nem kötött EU források – mintegy 300 milliárd Ft – képezik a Darányi Ignác Terv uniós pénzügyi keretét. Fel kívánják gyorsítani a pályázati jogcímek meghirdetését és pályázatok lebonyolítását, törekedve az NVS szakmai szempontjainak érvényesítésére.



2012 első félévében a következő jogcímekre lehet pályázni a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál:

- Fiatal gazdák induló támogatása
- A mezőgazdasági termékek értéknövelése
- Zöldség-gyümölcs termelői csoportok támogatása
- Kedvezőtlen adottságú területen gazdálkodók kompenzációs támogatása (KAT)
- Óshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának tenyésztésben történő megőrzése
- Genetikai erőforrások megőrzése
- Mezőgazdasági területek első erdősítése
- Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken
- NATURA 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás
- Nem mezőgazdasági tevékenység kialakítása
- Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása.
- A NATURA 2000 területek fenntartási terveinek kidolgozása

2012 második félévében az alábbi jogcímek megnyitását tervezik, amelyekre támogatási pályázatokat lehet beadni:

- Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás (SAPS).
- GAZDANet.
- Az Európai Halászati Alap (EHA) társfinanszírozásában megvalósuló Halászati Operatív Program (HOP) 2. és 3. prioritási tengelye szerinti intézkedések támogatása.
- Mezőgazdasági termelők gazdaságátadási támogatása.
- Az élelmiszer-minőségi rendszerekben részt vevő mezőgazdasági termelők támogatása.
- Termelői csoportok támogatása az élelmiszer-minőségi rendszerek keretében tartozó termékekre vonatkozó tájékoztató és promóciós tevékenységek terén.
- Termelői csoportok létrehozásához és működéséhez nyújtandó támogatás.
- Natura 2000 kifizetések mezőgazdasági területeken.
- A fiatal erdők állományneveléséhez nyújtandó támogatás.
- Erdő-környezetvédelmi kifizetések.
- Erdészeti potenciál helyreállítása.
- Nem termelő beruházásoknak nyújtott támogatás.
- Falumegújítás és -fejlesztés.
- Vidéki örökség megőrzése.
- Turisztikai tevékenységek ösztönzése

A bakonyszombathelyi Falumegújítási Díj

Ahogy arról előző számunkban is beszámoltunk többek között Komárom-Esztergom megyéből elsőként akciócsoportunk tagtelepülése, Bakonyszombathely is elismerésben részesült a Magyarországi Falumegújítási Díj 2011. évi pályázatán.

A Belügyminisztérium és a Vidékfejlesztési Minisztérium, az állami főépítészek, a Magyar Urbanisztikai Társaság Falutagozatának és a Magyar Építőművészek Szövetségének képviselőiből álló Falumegújítási Szakértői Bizottság a pályázatok és a helyszíni bejárások együttes mérlegelésével döntött. A döntést nehezítette, hogy sok jó pályamű készült, a Bizottság a helyszíneken meggyőző teljesítményeket tapasztalt. A díjátadásra és konferenciára április második felében került sor Alsómocsoládon. A díjazott települések a konferencián egy tízperces előadással, illetve egy stand kiállításával mutatkoztak be.

A Magyarországi Falumegújítási Díj I. helyezését a falufejlesztés legkiemelkedőbb minőségű megvalósításáért 2011-ben Újszilvás (Pest megye) szerezte meg.

A Magyarországi Falumegújítási Díj a fenntartható falufejlesztés kiváló színvonalú megvalósításáért elismerő címet Komárom-Esztergom megyéből Bakonyszombathely kapta, miután a Közép-Dunántúli régió első helyezettjeként az országos döntőbe került.

A belügyminiszter a vidékfejlesztési miniszterrel közösen hirdette meg a Magyarországi Falumegújítási Díj 2011. pályázatot „A jövő nyomában” mottóval. A pályázatot meghirdetők célja az volt, hogy felkutassák, díjazzák és ezzel „reflektorfénybe állítsák” azokat a települési közösségeket, amelyek a mottó szerint kimagasló és példaszerű színvonalon végzik jövőbemutató fejlesztési munkájukat.

A versengés célja, hogy a díjazott települések bemutatásával, az információk cseréjével egyre eredményesebb legyenek a falumegújítást végző községek, nagyközségek, és hogy a jó példával elindítsa ezen az úton az ebből még kimaradó falvakat, mozgalommá szervezze a falumegújítást.

A negyedik alkalommal meghirdetett „Magyarországi Falumegújítási Díj” ezúttal is az „Európai Falumegújítási Díj” pályázati kiírás követelményein alapult, amelyet az Európai Falumegújítási és Vidékfejlesztési Munkaközösség írt ki. Ez egészült ki néhány magyarországi követelménnyel. A magyarországi díj egy további célja, hogy kiválassza azt a települést, amely a leginkább méltó módon képviselheti hazánkat az európai megmérettetésen. Éppen ezért a honi versengés mottója és fő céljai megegyeznek az európaival, hogy az adott területen legkiválóbb település mutakozhasson be a nemzetközi porondon.

Az ünnepélyes átadás és konferencia a hagyományok alapján a két évvel ezelőtti győztes, a Baranya megyei Alsómocsoládon került megrendezésre.

Bakonyszombathely Magyarországi Falumegújítási Díját Pintér Lajos polgármester vette át az ünnepélyes alkalmon Dr. Szaló Péter területrendezési és építésügyi helyettes államtitkártól, (Belügyminisztérium) és V. Németh Zsolt vidékfejlesztésért felelős államtitkártól (Vidékfejlesztési Minisztérium).

Bakonyszombathely a kistérségi kistérség 17 települése közé tartozik, a kistérségen belül központi elhelyezkedésű. A falu településszerkezetét tekintve lineáris elhelyezkedésű, 5,2 km hosszúságú, családi házas beépítettségű. Köztereit, utcáit gondozottak, sok virág és gondozott zöldfelületek díszítik a települést. A község több mint 10 éve indul a „Virágos Magyarországért” mozgalomban, 2011-ben különdíjat nyert. Külterületén helyezkedik el Feketevíz-pusztá és Gelegenyés-pusztá.

A falu első írásos említése 1358-ból való, így a település 2008-ban ünnepelte 650 éves évfordulóját. A bakonyszombathelyiek azt mondják, hogy a falu végén kezdődik a Bakony – és valóban a falu külterületén lévő csodálatos Feketevíz pusztai tóvidék 62 hektáros természetvédelmi területe már a Bakony hegység minden szépségét mutatja.

Bakonyszombathely két önálló község, Magyarzombathely és Németszombathely egyesülésével jött létre. A község egyik jellegzetessége, hogy ma is nagyszámban élnek sváb származású-gyökerű lakosok. Lélekszáma ma 1 500 fő körül mozog. Adottságai és hagyományai alapján kimondottan mezőgazdasági település. A hagyományos növénytermesztés mellett egyre több magángazdálkodó is biogazdálkodást folytat.

A településen élnek a civil szervezetek tevékenysége, számos egyesület, alapítvány, hobbikör ill. művészeti csoport tevékeny-



kedik. Bakonyszombathely a kistérség kulturális centruma, amatőr művészeti csoportjai évtizedek óta kiemelkedő eredményeket érnek el. Művészeti iskolájában 150 növendék zenei, grafikai és néptánc művészetet tanul. Kiemelkedő jelentőségű két nagyszabású, hagyományörző rendezvény, a minden év júliusában megrendezésre kerülő fesztivál jellegű Falunap, valamint a márciusi Bakonyi Népművészeti Fesztivál, melyek évente több ezer látogatót vonzanak a településre.

A község Képviselő-testülete 2008-ban fogadta el az öko-falu programot, melyen azóta is elkötelezetten halad.

A falufejlesztés céljai, fő elemei:

Az elmaradott helyzetből való kitörés, a település fejlődési pályára állítása, a vonzó falukép, magasabb életminőség, élhető falu megteremtése: a természeti és a tárgyi környezet fenntartható, egyenletes, lépcsőről-lépcsőre való alakításával, a helyi energiák, a helyi közösségek, vállalkozások bevonásával.

Konkrét célprogramok (projektek, projekt elemek):

- A teljes vonalas műszaki infrastrukturális kiépítettség, az alapvető közszolgáltatások megvalósításának befejezése (szennyvíz elvezetés és tisztítás, szelektív hulladékgyűjtés) – 2000-2002.
- Komplex, mikro-térségi szociális ellátórendszer fejlesztés – 2000-2002.
- A teljes intézményi infrastruktúra megújítása – 2002-2006.
- Közút-járda-köztér-belvíz csatornák-zöldfelületek felújításai, -bővítései, faluközpont-főtér program, múzeumok megvalósítása – 2002-2010.
- Energiatakarékossági program (mely tárgult az öko-falu programmal) – 2006-2014.
- Zöldfelület növelés, természetvédelmi területek rehabilitációja, kistérségi naturpark program, feketevíz-pusztai tavak rehabilitációja – folyamatos.
- Ipari-gazdasági területek infrastrukturális kialakítása, vállalkozások támogatása, telepítése, munkahely teremtés– folyamatos, ipari terület 2006-ig.
- Közéleti, kulturális megújulás a hagyományok útján, innovációkkal – folyamatos.
- Öko-falu program (cél hosszú távon az önellátás, a megújuló energiák fokozott bevonása)

Főbb intézkedések és megvalósulásuk:

Intézményi infrastruktúra:

- „A XXI. Század iskolája” program megvalósítása – 2010.
- Ifjúsági és Sportház megvalósítása – 2003.
- Ipari terület infrastrukturális fejlesztése – 2006.
- Labdarúgópálya felújítása, edzőpálya és tornacsarnok építése.

Öko-falu program: folyamatos, 2008-ban biokazán és napkollektorok beüzemelése, 2010-ben aprítékoló üzem, gondozott zöldfelületek 3-4 szerezére bővültek. A Virágos Magyarországért mozgalomban is különdíjat nyert 2011-ben a település, az iskola öko-iskola címet nyert, az óvoda megindult a zöld óvoda úton.

Településrendezés:

- Közúthálózat- és járdakorszerűsítés. Új utca létesítése és megnyitása.
- Új Főtér, Falu- és Iskolamúzeum, Pajtaszínház, Vadaspark.
- Tanösvény kialakítása a Kastélyparkban.
- Az egyházközségek jóvoltából felújultak a templomok.

A községben ÚMVP támogatással panzió nyílt, a mezőgazdasági vállalkozások komoly EU-s forrásokhoz jutottak pályázataik révén.

A Feketevíz-pusztai 62 hektáros természetvédelmi terület tőrendszer rehabilitációja évről-évre állítja vissza a természet eredeti állapotát.

Megújult a takarékbank- és a gyógyszertár épülete, és ugyan kisebb léptékben, de az orvosi rendelő, a művelődési ház és az óvoda is fejlődik.



Bemutatkoznak tagszervezeteink

Név: Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft.
 Székhely: 2943 Bábolna, Mészáros u. 1.
 Képviselő: Bérci Balázs megbízott ügyvezető
 Elérhetőség: 34/569-204, turizmus@babolnamenes.hu

Új sorozatunkban tagtelepüléseink után tagszervezeteinket kívánjuk bemutatni, a sorban harmadik a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft.

Talán csak néhány kivételes ménes van világszerte, mely közel két évszázada hűséggel, szakértelemmel és a nemes tradíciók értékeivel ápolja, műveli és fejleszti az arab ló tenyésztését.

Bábolna puszta neve egy 1268-as oklevélben bukkan fel először. Az Alföldről Bécsbe hajtott híres magyar szürkemarhát a hosszú út után itt válogatták át utoljára, illetve pihentették, avagy hajtották tovább Regensburg-ig vagy adták el a komáromi és győri mészárosoknak.

Később a Szapáry grófok tulajdonába került a birtok, majd 1789-ben II. József a mezőhegyesi ménes vezetőjének – Csekolics Józsefnek – a javaslatára megvásárolta újabb ménesintézet alapítása céljából.

A magyar lótenyésztésnek elkötelezett és jó kapcsolatokkal rendelkező vértesskapitány jó szemmel választotta ki a területet és alapította meg a katonai ménesbirtokot, amely egyben a katonai futárok megállóhelye is volt. A napóleoni hadak győri csata (1809) után felégették a gazdaságot, amely 1810-1820 között újjáépült.

1836-ban került Bábolnára Szíriából a híres Shagya mén, amelynek leszármazottait sok országban igen nagy becsben tartják ma is.

Bábolna parancsnokai közül Fadlallah el Hedad Mihály története a legkülönösebb, akit lószerepével 1857-ben hozott a távoli Szíriából Bábolnára, ahol új hazára lept és később a ménes parancsnoka lett. A ménes egyik későbbi parancsnoka Pettkó-Szandtner Tibor, aki a modern fogathajtás megalapozója, majd a II. Világháború után az egyiptomi királyi ménes vezetője is volt.

A jelenleg mintegy 268 lóból álló arab ménes alapját 19 tenyészmén és 51 tenyészkanca alkotja. Az Arab Lótenyésztők Világszövetsége (WAHO) a korábban Bábolnán tenyésztett arab fajtához tartozó törzsek ivadékait, a Shagya, O'Bajan, Siglavy, Dahoman, Koheilan, Jussuf és Kemir leszármazottakat önálló fajtaként, Shagya-arab néven ismerte el 1978-ban. A bábolnai arab ló hátszlóként, fogatlóként is jól használható, rendkívül nemes megjelenésű.

A Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. dióspusztai ménesében közel négy évtizede folyik az angol telivér lovak tenyésztése. A bábolnai versenylovak nem csak Magyarországon, de az európai pályákon is kiváló eredményekkel öregbítették hírnevüket.

A lótenyésztés mellett a Ménesbirtok számos kapcsolódó turisztikai vonzerővel rendelkezik, programot kínál:

Nevezetességei:

- Lovasmúzeum

A lovmúzeumban a bábolnai lótenyésztés történetét mutatjuk be különböző emléktárgyak segítségével.



Többek között iratok, térképek, könyvek, festmények, fotók, szerszámok és különböző használati tárgyak, oklevelek kerültek kiállításra.

A Lovasmúzeum az egykori Tiszti Kaszinó impozáns épületében található, mely egy 1756-ban épült fogadó alapjaira épült 1902-ben. Az 1996-ban eredeti szépségében helyreállított Kaszinó jobb szárnyán a múzeumot, bal szárnyán az Ötösfogat Étteremet és a Zsolnay Kávéházat, középtű pedig a konferenciatermet található és látogatható.

- Ménesudvar

A Ménesudvart impozáns épületegyüttes öleli körül. Az 1810-es évtől jelenlegi formájú épületegyüttesben az irodaépületként használt kastély jobb szárnya a törzsmén istállóval folytatódik. Az istálló a Hősök kapujával, majd az 1970-es években a korábbi istállókból átalakított, ma állófogadások rendezésére alkalmas fogadóteremmel, és színházteremmel folytatódik. Az épületegyüttes bal szárnyán az irodahelyiségeket a hátsó és fogatos lovak istállója, a fedezettő és a ma is szakértő munkának otthont adó kovácsműhely kíséri. Az épületek által körülölelt, csodálatos parkkal, virágágyásokkal és szökőkúttal díszített térben további nevezetességeket találunk.

- Lovarda

A ménesudvar egyik impozáns látványossága a fedeles lovarda, melynek épületét a napóleoni seregek dúlását követően emelték. A bábolnai ménes lovardája az egyik legrégebbi ilyen célú létesítménye hazánkban. A közel kétszáz éves épület nemcsak az időjárás viszontagságaitól óvja meg a lovat és lovasát, hanem méretei révén kulturális események, és nagy létszámú rendezvények színtere is.

- Kocsimúzeum

A fogathajtás és a hajtósporth történetéből a Ménesudvarban található kocsimúzeum ad ízelítőt. A néhány éve felújított létesítményben 15 db különböző eredetű, korú és típusú járművet láthatunk.

- Hősök kapuja

A Lovardában szemben, az 1930-as években épült tornyos kapu a Ménesudvar főbejárata és Bábolna egyik ékessége. Az itt található márványtáblák az utóbbi két évszázad háborúiban elesett bábolnai hősök nevét őrzik. Megemlékeznek az 1848-49-es szabadságharc hőseiről, valamint az I. és II. világháborúban elesettekről.

- Arborétum

Az 1965-ben létesített Arborétum kellemes kikapcsolódást kínál. Gondozott sétautakon haladva gyönyörködhetünk a 335 lombos, 156 örökzöld fa- és cserjefajban, miközben szépen kialakított pihenőhelyeken frissülhetünk fel a helyi jelentőségű természetvédelmi területtel nyilvánított parkban, ahol őshonos háziállatokat bemutató és állatsimogató is van. Európában egyedülálló látványossága a Híres Lovak Emlékparkja, mely az elpusztult híres lovaknak állít emléket kopjafás sírhalmokkal. A temetőben 54 ló sírja található – 18 db emlékdombon – erdélyi motívumokkal díszített egyedi kopjafák és márványtáblák, valamint egy emlékmű kíséretében.

Programjai:

- Csomagajánlatok
- Idegenvezetés
- Lovasprogramok (fogathajtás, ménfelvezetés, zenés program a fedeles lovardában)
- Lovasturisztikai ajánlatok (lovaglás, kocsizás)

